

*Koostajad: radioloogiaosakonna radioloogiatehnikud
Piret Sipria ja Natalja Vertjajeva
04/2018*

**Irrigoskoopia ehk kolograafia
ehk jämesoole röntgenuuring**

Irrigoskoopia ehk kolograafia

Irrigoskoopia ehk kolograafia on jämesoole röntgenuuring, mis teostatakse päraku kaudu soolde viidava kontrastaine ja gaasi abil. Uuring on kiirguskoormusega röntgenprotseduur.

Näidustused

Jämesoole seisundi ja võimalike haiguslike muutuste hindamine, kasvajaliste protsesside välistamine.

Vastunäidustused

- Toksiline megakoolon – jämesoole toksiline laienemus.
- Isheemiline koliit ehk jämesoolepõletik.
- Soole perforatsioon (mulgustumine) või selle kahtlus.
- Rasedus.

Ettevalmistus uuringuks

- Uuringu läbiviimiseks peab jämesool olema puhas. Uuringule eelneval päeval tuleb Teil alates lõunast olla söömata, juua tohib vaid selgeid vedelikke (taimeteed, vesi, viljalihata mahl). Soovitav on juua vedelikku 1–2 liitrit.
- Uuringueelse päeva pärastlõunal tehke soole ettevalmistus soolesisu vedeldavate preparaatide abil. Üheks võimaluseks on näiteks Fortrans pulber, mida lahustatakse ja juuakse ravimipakendis oleva skeemi järgi: lahustate pulbri 4 liitri veega, mida joote kiirusega 1 liiter 1 tunni jooksul, pidades 1 tund vahet pärast kahe liitri joomist. Lahus hakkab lahtistina toimima, kui joodud on umbes 2 liitrit. Te võite lahuse joomise katkestada, kui on näha, et soolest tuleb puhast, selget vedelikku. Kuna Fortrans suurendab oluliselt soolesisu mahtu ja puhastab soolt, soovitame viibida tualettruumi läheduses. Kui Teil esineb krooniline kõhukinnisus, tuleb soole ettevalmistust alustada juba varem.
- Selgeid vedelikke tohib juua ka uuringupäeval.
- Uuringupäeval võite võtta hiljemalt tund enne uuringu algust regulaarselt kasutatavaid ravimeid (konsulterige selles osas ka arstiga).

- Kui eelpool kirjeldatud soole ettevalmistuse meetodit kasutada ei saa, kasutatakse uuringueelsel päeval lahtistina 30–40 ml riitsinusõli ning tehke õhtul ja hommikul puhastusklistiir.

Uuringu läbiviimine

Röntgenoskoopia kontrolli all täidetakse jämesool pärasoole kaudu 800 ml baariumsulfaadi suspensiooni lahusega (röntgenkontrastaine), seejärel sool tühjendatakse ning viiakse sisse õhku. Järgnevalt tehakse erinevates asendites ülesvõtted kõigist jämesoole piirkondadest.

Uuringu ajal võite Te tunda vähest ebamugavust või valu, mis võib tekkida õhu jämesoolde viimisest. Uuring kestab keskmiselt 30–40 minutit.

Võimalikud tüsistused ja ohud

Väga harva võib uuringul kasutatav kontrastaine tekitada allergilist reaktsiooni (nahalöövet) või kõhukinnisust.

Uuringu tulemused

Uuringu viib läbi radioloog ja kirjeldab tulemuse haigla elektroonilises haigusloos ning see kajastub ka Tervishoiu Pildipangas.